

FICHA IDENTIFICATIVA**Datos de la Asignatura**

Código	35411
Nombre	Cultura y literatura para niños y jóvenes en lengua catalana
Ciclo	Grado
Créditos ECTS	6.0
Curso académico	2021 - 2022

Titulación(es)

Titulación	Centro	Curso	Periodo
1001 - Grado Filología Catalana	Facultad de Filología, Traducción y Comunicación	3	Segundo cuatrimestre

Materias

Titulación	Materia	Caracter
1001 - Grado Filología Catalana	12 - Aplicaciones de la filología catalana a la enseñanza	Optativa

Coordinación

Nombre	Departamento
CARBO AGUILAR, FERRAN	140 - Filología Catalana
LLUCH CRESPO, GEMMA DESAMPARADOS	140 - Filología Catalana

RESUMEN

Es tracta d'una assignatura inclosa en la matèria Aplicacions de la filologia catalana a l'ensenyament, que insisteix en l'aplicabilitat dels conceptes teòrics a l'ensenyament de la llengua i de la literatura. Els continguts d'aquesta assignatura s'orienten al coneixement del circuit literari que té com a destinatari lectors infantils i juvenils i al desenvolupament de la capacitat d'anàlisi i selecció de lectures adequades per a la formació en lectura i cultura. Per dur aquesta tasca, els estudiants se serviran també de les possibilitats que permet l'accés als recursos en línia. Els objectius bàsics de l'assignatura són: 1. Afavorir i potenciar destreses d'alt nivell com la crítica, l'anàlisi i la valoració de la literatura catalana per a infants i joves (LCIJ). 2. Adquirir uns coneixements sobre la història de la LCIJ en relació a la història de la literatura catalana. 3. Conèixer i interpretar la interdependència existent entre els fenòmens socials, culturals i educatius i la literatura per a infants i joves en cada moment històric. 4. Conèixer i analitzar el circuit literari que té com a destinatari lectors infantils i juvenils. 5. Desenvolupar la capacitat d'anàlisi, interpretació i selecció de lectures adequades per a la formació d'infants i d'adolescents en lectura i cultura.

CONOCIMIENTOS PREVIOS

Relación con otras asignaturas de la misma titulación

No se han especificado restricciones de matrícula con otras asignaturas del plan de estudios.

Otros tipos de requisitos

Per a cursar aquesta assignatura es pressuposa un domini elevat de la literatura catalana, de l'anàlisi de textos literaris, un domini de la llengua catalana. També una competència en els usos dels entorns virtuals usats en el món acadèmic.

COMPETENCIAS

1001 - Grado Filología Catalana

- Conocer la literatura y cultura en lengua catalana, de sus diferentes períodos y de sus géneros literarios.
- Conocer los métodos y técnicas de análisis de textos literarios en lengua catalana y su aplicación al ámbito académico y a la crítica literaria.
- Ser capaz de comunicar y enseñar los conocimientos adquiridos del área de filología catalana, teniendo en cuenta los diferentes niveles y contextos de enseñanza de la lengua y la literatura catalanas.
- Que los estudiantes sepan aplicar sus conocimientos a su trabajo o vocación de una forma profesional y posean las competencias que suelen demostrarse por medio de la elaboración y defensa de argumentos y la resolución de problemas dentro de su área de estudio.
- Que los estudiantes tengan la capacidad de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro de su área de estudio) para emitir juicios que incluyan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica o ética.
- Que los estudiantes puedan transmitir información, ideas, problemas y soluciones a un público tanto especializado como no especializado.

RESULTADOS DE APRENDIZAJE

Al final d'aquesta assignatura s'espera que l'estudiant siga capaç de:

1. Dominar destreses d'alt nivell com la crítica, l'anàlisi i la valoració de la LCIJ.
2. Conèixer la història de la LCIJ en relació a la història de la literatura catalana.
3. Conèixer i interpretar la interdependència existent entre els fenòmens socials, culturals i educatius i la literatura per a infants i joves en cada moment històric.

4. Conèixer i analitzar el circuit literari que té com a destinatari lectors infantils i juvenils.
5. Analitzar i seleccionar lectures adequades per a la formació en lectura i cultura.

DESCRIPCIÓN DE CONTENIDOS

1. La cultura per a infants i joves

- 1.1 Entre l'educació literària i la indústria de l'entreteniment
- 1.2 Linici de la globalització: Walt Disney
- 1.3 La lectura entre les pantalles i els llibres

2. La Literatura per a infants i joves

- 2.1 La narrativa per a infants i joves. Com són els relats per a infants i joves. Quines temàtiques i tipus predominen
- 2.2 La poesia per a infants i joves. Quins trets caracteritzen la poesia. Quins tipus predominen
- 2.3 El teatre per a infants i joves. Com és el teatre per a infants i joves. Quines temàtiques i tipus predominen
- 2.4 L'àlbum il·lustrat, el còmic i la narració gràfica per a infants i joves. Què és i com és. Quines temàtiques i tipus predominen
- 2.5 La narrativa de tradició oral. Característiques discursives i genèriques. La influència en la producció actual

3. La Literatura per a infants i joves en català

- 3.1 Les propostes inicials de la literatura catalana. Informació històrica. Aproximació a les obres principals
- 3.2 Les propostes dels anys seixanta. Informació històrica. Aproximació a les obres principals
- 3.3 L'actualitat. Aproximació a les obres principals. La LIJ al País Valencià. Les obres actuals universals

4. La literatura en català actual

- 4.1 El circuit de la venda per impuls. Precedents (Harry Potter). Caracterització, tendències, obres.
- 4.2. El circuit de la lectura recomanada. Precedents (Mecanoscrit del segon origen, Mor una vida es trenca un amor). Caracterització, tendències, obres.

VOLUMEN DE TRABAJO

ACTIVIDAD	Horas	% Presencial
Clases de teoría	30,00	100
Prácticas en aula	30,00	100
Asistencia a eventos y actividades externas	1,00	0
Elaboración de trabajos en grupo	6,00	0
Elaboración de trabajos individuales	6,00	0
Preparación de actividades de evaluación	15,00	0
Preparación de clases de teoría	15,00	0
Preparación de clases prácticas y de problemas	42,00	0
Resolución de casos prácticos	5,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGÍA DOCENTE

El desenvolupament de l'assignatura s'estructura en sessions teòriques i sessions pràctiques setmanals en l'aula, per a les quals el professor, a més d'utilitzar el manual *La literatura per a infants i joves* (Biblioteca Essencial, IIFV), posarà a disposició dels estudiants un dossier de treball, un dossier complementari de textos per analitzar que l'estudiant coneixerà a través d'aula virtual i els textos objecte de l'anàlisi.

Les activitats pràctiques que es duran a terme al llarg del curs seran:

a) Controls de lectura de 4 obres que han de reunir les característiques següents:

- Poesia adreçada als infants o adolescents: llibre d'un autor, antologia, pàgina web, etc. / Àlbum il·lustrat o còmic o narració gràfica.
- Teatre adreçat als infants o adolescents: llibre, pàgina web, representació teatral, etc. / Àlbum il·lustrat o còmic o narració gràfica.
- Llibre escrit en català publicat abans de 1970.
- Llibre escrit en català publicat després de 1970 i que funciona per un circuit de mercat o de recomanació escolar.

b) Preparació, elaboració i correcció d'activitats concretes d'anàlisi sobre les obres treballades durant el curs. El professor comunicarà als estudiants els continguts concrets que caldrà analitzar de cada obra. Aquesta tasca ha de completar-se al llarg del curs.

Pel que fa a les hores no presencials, els estudiants les dedicaran a:

- a) l'estudi i preparació de les classes teoricopràctiques,
- b) la preparació i realització de treballs pràctics,
- c) la preparació i realització de la prova final,

L'estudiant ha de tenir clar que les classes pràctiques són complementàries de les classes teòriques. L'assistència a la classe ha de ser activa i responsable perquè ajuda a l'adquisició dels mecanismes necessaris per a assolir les competències de l'assignatura.

La informació de les classes cal ampliar-la amb la que apareix als dossiers, a la pàgina web de l'assignatura <http://www.uv.es/lluchg/cat/MatClass.wiki> i amb les pàgines web citades al dossier.

Els treballs s'enviaran per Aula Virtual a través del Mòdul "Tasques" i serà avaluat també per Aula Virtual en el mòdul "Avaluació Assignacions".

El professor i els estudiants faran servir l'aula virtual i el correu electrònic com a mitjà per comunicar canvis, detalls sobre les pràctiques, etc. No obstant això, es recomana l'assistència a les tutories presencials per tractar qüestions o dubtes de caràcter individual o específic. Les tutories no s'utilitzaran en cap cas, però, per tornar a explicar continguts ja impartits en classe, ni els generals de l'assignatura, com ara les diferents parts del temari, ni aspectes més particulars de les pràctiques, com ara el funcionament del processador del text o altres programes informàtics.

EVALUACIÓN

L'avaluació de l'aprenentatge de l'estudiant es durà a terme a partir de dos elements:

1. **Activitats** realitzades al llarg del curs (40%):

- a) *Controls de lectura* de les 4 obres de lectura obligatòria (1 punt). Aquests controls es faran en horari de classe al llarg del quadrimestre. Cada control apte valdrà 0'25 punts. Caldrà obtenir apte en tres dels quatre controls per poder aprovar l'assignatura.
- b) Una anàlisi d'un text triat per la professora que s'haurà de fer obligatòriament el darrer mes de classe. El valor màxim en l'avaluació final serà de 3 punts i caldrà obtenir un mínim de 1'50 per sumar la nota a la resta de la puntuació obtinguda. Aquesta activitat es podrà convalidar per l'assistència activa de l'estudiant a les classes i per les diferents anàlisis que hi realitze.

2. Una **prova realitzada a la fi del quadrimestre** (60%). La prova consistirà en:

- Prova eliminatòria (20%) sobre conceptes de tot el temari. Caldrà obtenir un mínim de nota per aprovar l'assignatura (1 punt sobre 2 punts).
- Exercicis pràctics d'aplicació dels continguts del temari sobre cada un dels textos triats per la professora (40%). Caldrà obtenir un mínim de nota (1,5 punts) en els exercicis per poder sumar les notes de cada part de l'examen i aprovar l'assignatura. Aquesta prova es podrà fer amb els textos de lectura i amb els **esquemes o apunts personals** que l'estudiant estime oportú (en cap cas els llibres de la bibliografia o qualsevol altre estudi o llibre).

D'acord amb els criteris acordats pel Consell del Departament de Filologia Catalana, el fet de cometre faltes de normativa comportarà la qualificació de no apte, independentment de la nota del contingut.

Resum de l'avaluació:

Proves de l'avaluació	% sobre final
a) Activitats pràctiques 1. Controls de lectura (10%) 2. Anàlisi d'un text (30%)	40%
b) Proves finals: 1. Prova de teoria (20%) 2. Prova de pràctica (40%)	60%

REFERENCIAS

Básicas

- Documents de treball

Lluch, Gemma i Caterina Valriu (2013): La literatura per a infants i joves en català anàlisi, gèneres i història. Alzira: Bromera i IIFV.

Enllaç: <https://ir.uv.es/gvYy66f>

Caplletra (2009): «La literatura per a infants i joves: una proposta danàlisi», Caplletra, 56, 115-237.

Enllaç: <https://ojs.uv.es/index.php/caplletra/article/view/4759>

Lluch, Gemma (2020): Bloc.

Enllaç: <http://www.gemmalluch.com/bloc/>

Documents bàsics

Lluch, Gemma (2012): La lectura en català per a infants i adolescents. Història, investigació i polítiques. Barcelona: Biblioteca Sanchis Guarner.

Enllaç: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/libro?codigo=623154>

Rovira, Teresa (1988): La literatura infantil i juvenil a Història de la literatura catalana dirigida per M. de Riquer i A. Molas. Barcelona. Ariel (apèndix al volum XI)

Complementarias

- Bassa, Ramon (1995): Literatura infantil, missatge educatiu i intervenció socio-educativa. Palma: Universitat de les Illes Balears.
- Castillo, Montserrat (1997): Grans il·lustradors catalans. Barcelona: Biblioteca de Catalunya i Barcanova.
- Duran, Teresa (2007): Àlbums i altres lectures: Anàlisi dels llibres per a infants. Barcelona: Associació de Mestres Rosa Sensat (Referents, 2).
- Escola de Pares i Mestres. Centre virtual de recursos per al foment de la lectura. València: Associació d'Editors del País Valencià. http://www.aepv.net/Escola-de-pares-i-mestres-per-a-la-lectura/Inici_va_15.html
- Lluch, Gemma 2010: Cómo seleccionar libros para niños y jóvenes. Los comités de valoración en las bibliotecas escolares y públicas. Gijón: Editorial TREA.
- Valriu, Caterina (1998): Influència de les rondalles en la literatura infantil i juvenil catalana actual. Palma: Editorial Moll.

ADENDA COVID-19

Esta adenda solo se activará si la situación sanitaria lo requiere y previo acuerdo del Consejo de Gobierno